

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIJA, KI ŠE IZHAJA

PLANINSKI VESTNIK

2
2026

TEMA MESECA

**Potep
po svetu**

Z NAMI NA POT

**Čarobni
zakladi
Slovenije**

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

9 1770350 434008

4,80 €

Mojca Volkar
Trobevšek

O Čarobnih zakladih Slovenije

Pogovor s Francijem Horvatom

Mirtoviški potok deluje skrivnostno in me vedno preseneti s čim novim.

Tam si običajno napolnim baterije. S fotografijo sem poskušal prikazati posebno vzdušje in jih s tem tudi povabiti na ta čarobni kraj.

Foto Franci Horvat

Fotograf, svetovni popotnik, alpinist, avtor več vodnikov in monografij ter snovalec Grintove poti, krožne poti okoli Grintovcev, je nekega septembrskega dne z vlakom iz Celja prišel v Kamnik, da bi se srečala. Po dobri uri pogovora, ki je presegel običajni vljudnostni klepet, sva našla kar nekaj skupnih točk, ki presegajo prostor kratkega intervjuja. Se pa čuti vse tisto, kar ni bilo zapisano, iz njegovih fotografij, kot se za vrhunskega fotografa spodobi.

Takrat je ponosno in z zadovoljstvom v glasu omenil, da piše nov vodnik, ki bo zdaj zdaj izšel pri Planinski založbi. Vodnik je zasnovan kot izbor najlepših in avtorju ljubih planinskih in gornjskih izletov, še posebej pa vabijo avtorjeve izbrane fotografije.

Vaš novi vodnik ni običajen, saj vsebuje doživiljske opise tur iz prve roke. Ali ste najprej opisali doživetja in potem dodali opise poti ali obratno?

Večina opisov doživetij je nastalo pred opisi tur, nekaj malega pa je nastalo istočasno. Poizkušal sem izbirati manj znane ture, toda nekaj je tudi takšnih, ki jih mnogi poznajo. Pri njih je bil pogoj res posebno doživetje in dobra fotografija.

Katera tura v tem vodniku se vam zdi še posebej vredna omembe in bi jo izpostavili?

Omeniti je potrebno, da je bil prvotni naslov knjige Nebeške poljane. Zanj sem se odločil, ker mi je Tine Mihelič nekoč omenil, kje je nebeško lepo – Za Razorcem, kjer se nahajajo Nebeške poljane, to je tudi prva tura v knjigi. Pozneje se je naslov na željo založbe spremenil. Poleg omenjene ture je res nekaj posebnega še Dedec pod Zeleniškiimi špicami. Takrat je bil z mano France Malešič, ki pozna Kamniško-Savinjske Alpe kot svoj žep. Gre za zelo zahtevno brezpotje, kjer sta potrebna tudi lažje plezanje in odlična orientacija. Turo priporočam res dobrim gornikom. Ta biser je žal poznan zelo malo ljudem oziroma gorskim vodnikom, ki bi vas peljali tja.

Franci Horvat Arhiv Francija Horvata

Vodnik krasijo res odlične fotografije, ki kar same vabijo na turo; to je značilno za vse vaše knjige, saj ste poklicni fotograf. Kaj vam pomeni to, da so vaše fotografije objavljene na koledarjih, v Planinskem vestniku, da Planinska založba izdaja knjige z vašimi fotografijami?

To me radosti in mi daje neko priznanje, hkrati pa vzpodbudno deluje za nadaljnje delo. Mogoče nekateri ne vedo, da sem za dobro fotografijo šel tudi dvajsetkrat na določeno mesto. Posnetkov, izmed katerih sem naredil izbor za to knjigo, je nekaj tisoč. Ena izmed takšnih tur, ki sem jo večkrat ponovil v želji po dobrem posnetku, je npr. Janezov bivak na Golteh. Upam, da bom uspel zadovoljiti tudi kakšne bolj zahtevne bralce, ki jim fotografija še posebej veliko pomeni.

Kaj je tisto, kar vas pritegne v neko gorovje, na neko pot? Je dovolj lepa fotografija ali morda zgodba, podeljena iz izkušnje drugih?

V večini primerov so to fotografije, ki jih vidim v kakšni reviji, knjigi ali na spletu. Občasno me pritegne tudi kak dober opis od fotografskega ali planinskega kolega. Spomnim se posnetka v eni reviji, kako vijuga reka Kolpa pod hribom Kozice. Potreboval sem kar nekaj časa, da sem našel ustrezno stojišče za fotografiranje, žal pa je bil prvi poizkus ponesrečen, v drugo je bilo precej bolje.

Kako se je začel vaš najdaljši ljubezenski odnos – odnos z gorskimi svetom?

Mene so v gore »zapeljali« starši, ko me je mama pri štirih letih peljala na Klemenčo jamo nad Logarsko dolino. Ker mi je ta izlet ostal v tako lepem spominu, sem nato komaj čakal na naslednji izlet, ki je bil na Ojstrico. Počasi sem se tako zastrupljal z gorami, ki so danes zame »droga«, kajti postal sem njihov odvisnik. Podobno se mi dogaja s fotografijo, ki v zadnjem času prevladuje.

Vaša generacija je dala izjemne alpiniste, tudi vrhunske. Značilno za obdobje 70. in 80. let je, da ste vsi zelo veliko plezali in hodili na odprave v tuja gorstva. Vas je v alpinistične vrste premamila obljuba potovanja ali zgolj akt plezanja, torej stene? Veliko sem v hribe hodil, toda čez čas so mi postala brezpotja premalo, zato sem si želel osvajati vrhove in stene po alpinističnih smereh. Ker pa sem bil prav tako nekoliko zastrupljen s potovanji, me je tudi to potegnilo med alpiniste. Sanjal sem o alpinističnih odpravah v Ande, Himalajo in še kam. Zavedal sem se, da brez izkušenj ne bo šlo, zato sem se vpisal v alpinistično šolo.

Plezali ste tudi z legendarnim Frančkom Knezom in Jožetom Zupanom - Jušem, oba prihajata iz zasavsko-celjske regije. Oba izredna alpinista, a hkrati občutljiva za lepoto narave in globine duše. Prvi izreden mislec, drugi pesnik. Kako ste se razumeli v mladih letih?

Zame sta bila Franček in Juš vzornika. Z njima sem preplezal kar nekaj smeri. Z Jušem sem leta 1976

plezal v Paklenici in malce pozneje še v Kleku na Hrvaškem, s Frančkom pa sem preplezal svoje najtežje smeri. Najbolj odmeven je bil prvenstveni vzpon v Ledenki med Štajersko in Koroško Rinko. Še danes pomeni kar resno preizkušnjo za alpinista. V kopnem pa je bila najtežja prvenstvena smer Kaviar v predostenju Križevnika. Kljub temu da sem bil kar dobro pripravljen, je bila zame to izjemno resna preizkušnja. Še nekaj dni po tem vzponu so me bolele roke in noge. Z Jušem sva še danes, po petdesetih letih alpinističnega staža, v dobrih odnosih.

Malo mlajša, a verjetno nič manjša je ljubezen do fotografije, ki je postala tudi vaš kruh. Zadnjih 17 let aktivne delovne dobe ste bili namreč poklicni fotograf. Kako ste zbrali pogum, da ste pustili redno službo in leta 1999 stopili na samostojno pot?

Priznam, bila je kar smela odločitev, na katero sem se pripravljaj nekaj let. Utesnjenost v redni službi in nerazumevanje nadrejenih sta bila kriva za to odločitev. Bilo je kar stresno in zadnje dni sem na delo hodil s kamnom v želodcu, nato je prišlo do velike spremembe. Končno sem lahko počel to, kar me najbolj veseli. Vzporedno s službo sem že dolgo resno fotografiral in zato je bil ta prehod malce lažji. Zelo sta pomagala tudi prijatelja, oba vrhunska fotografa, Matevž Lenarčič in Tomo Jeseničnik, ki sta mi stala ob strani pri prvih samostojnih korakih.

Janezov bivak je moj drugi dom. Poleg odličnega razgleda tam običajno ni množic, ki bi me motile pri meditiranju in fotografiranju.
Arhiv Francija Horvata

Slap Peričnik sodi med najlepše slapove v Sloveniji. Nekaj posebnega je, če pozimi zamrzne v celoti. Številne dolge sveče naredijo slap veličasten, kot da si v kakšni katedrali. Je pa fotografiranje pozimi tudi nevarno, še posebno, če nanj posije sonce.

Foto Franci Horvat

Zakaj ravno fotografija?

Fotografija mi je res pisana na kožo, še posebej fotografiranje v naravi. Svoj prvi fotoaparatus sem dobil za birmo, ko sem bil star 10 let. Fotografija je bila ljubezen na prvi pogled. Prve fotografije so bile bolj tako tako, sčasoma pa sem postajal vse boljši, kar mi je močno dvignilo samozavest. Fotografiranje mi daje toliko možnosti za ustvarjanje kot le redko katera druga dejavnost. Blizu so mi tudi jame in jamska fotografija, zato se poizkušam tudi s to zvrstjo, pa tudi ostalih ne zanemarjam.

Potovali ste po celem svetu. Obiskali najvišja gorstva, najlepše plaže, najbolj prostrane pustinje. Kam vas je najbolj vleкло (če pustiva gore ob strani) in kje ste se najbolj počutili?

Obiskal sem skoraj vse celine sveta razen Antarktike. Že kot osnovnošolec sem rad potoval z gusarji po širnih morjih, seveda v knjigah. Ko pa sem se zaposlil in so potovanja postala bolj dostopna, mi je bila Evropa premalo. Najprej sem šel za mesec dni v azijsko Turčijo, nato pa v mojo sanjsko Južno Ameriko, kjer čutim korenine. Poleg alpinizma so mi Indijanci izjemno blizu.

Kako to? Kaj vas druži s to kulturo?

Indijance občudujem že od malega. Inki, ljudstvo sonca, so mi še posebej blizu. Ne samo zaradi čaščenja sonca, ki tudi meni ogromno pomeni. Občudujem to, kar so pustili zanamcem. Machu Picchu sem obiskal dvakrat in pri vratih doživel nepopisno srečo zaradi izjemne energije, ki me je preplavila ob sončnem vzhodu.

Se spominjate kakšnega še posebej lepega potovanja med Indijance?

Pri drugem potovanju v Peru sva s kolegom živela mesec dni pri napol indijanski družini (oče te družine

je bil polnokrvni Indijanec, mati pa mestica), kar mi je bilo najlepše. Družina naju je sprejela izjemno lepo, kot da sva njhova družinska člana.

Življenje vam je postreglo veliko lepega, naučili ste se eksotike, potovanj, poklicnega uspeha, a vendar vam je pripravilo tudi nekaj tragičnih preizkušenj.

Res je. Izguba ljubljene dekleta Tine tik pred poroko me je izjemno potrla. Trajalo je kar dvajset let, da sem se pobral in si ustvaril družino. Ker pa hudič nima samo enega mladiča, jih ima več, sem bil pozneje postavljen pred resne zdravstvene težave. Moj kolega pravi, »če te težava ne uniči, te ojača«, kar naj bi veljalo zame.

Vam je umetnost pri tem pomagala ali ste v najtežjih trenutkih odložili tudi njo?

Zagotovo so bile gore in fotografija tiste, ki so mi pomagale prebroditi težave. Imam pa tudi nekaj prijateljev, ki mi stojijo ob strani že vrsto let, težko bi brez njih. Čez čas se mi je rodila hčer, ki sem ji dal ime Tina. Ker mi veliko pomeni, sem ji posvetil to knjigo. Z nasveti in tudi drugače mi je pri knjigi veliko pomagala, še posebno pri novodobnih tehnoloških pridobitvah.

Gotovo ste v teh sedmih desetletjih na planetu Zemlja pridobil veliko izkušenj in modrosti. Katera pa je tista, ki je vredna, da jo delite?

Moj življenjski moto je: »Nikoli, nikoli, nikoli ne obupaj«. Ta napis sem prebral na stopnicah v celjski bolnišnici pred leti. Zelo blizu mi je tudi misel Nejca Zaplotnika: »Bolje en dan živeti kot lev, kot vse življenje kot ovca«. Predvsem zadnja misel je tesno povezana z mojo odločitvijo, da grem na svoje, v svobodo, ki jo tako ljubim. ●

Opomba: V sredici objavljamo štiri izlete iz nove knjige, ki bo pri Planinski založbi izšla letos spomladi.